

Warszawa, 3 stycznia 2014

LIST OTWARTY PREZESA ZARZĄDU ZNPK WOJCIECHA JURKIEWICZA DO PANI PREMIER –
MINISTER INFRASTRUKTURY I ROZWOJU ELŻBIETY BIENKOWSKIEJ W ZWIĄZKU Z
RAPORTEM NIK „BEZPIECZEŃSTWO RUCHU KOLEJOWEGO W POLSCE”

Szanowna Pani Premier,

Opublikowany przez Najwyższą Izbę Kontroli „Bezpieczeństwo Ruchu Kolejowego w Polsce” w sposób jasny i dobitny jako główną przyczynę negatywnej oceny bezpieczeństwa wskazuje złą jakość infrastruktury kolejowej w Polsce.

Raport jest szokujący. Pomimo, iż przewoźnicy kolejowi od wielu lat w działalności operacyjnej każdego dnia muszą sobie radzić z nagłymi zmianami rozkładu jazdy, zamknięciami awaryjnymi torów, uszkodzonymi rozjazdami, wadliwymi semaforami, ryzykownymi jazdami na sygnał zastępczy, itd. i ponoszą z tego tytułu idące w miliony zł koszty (np. objazdów, przestoju taboru, utraty klientów), to jednak ich zgromadzenie w raporcie firmowanym przez Najwyższą Izbę Kontroli – a więc organizacji publicznej cieszącej się bardzo wysokim zaufaniem społecznym – musi być jasnym sygnałem dla wszystkich odpowiedzialnych za polską kolej, że tak dalej być nie może.

Raport wymienia szereg nieprawidłowości wszystkich najważniejszych organów władz kolejowych. Do najpoważniejszych zarzutów należy zaliczyć m.in.: nierzetelne przestrzeganie procedur systemów zarządzania bezpieczeństwem (SMS) w tym brak nadzoru nad realizacją procedury pn. „Utrzymanie linii kolejowej w sprawności technicznej i organizacyjnej”, nadużywanie stosowania procedur awaryjnych z użyciem sygnału zastępczego, sięgająca nawet kilku lat eksploatacja niesprawnych rozjazdów czy kilkunastodniowa zwłoka w usuwaniu usterek urządzeń srk.

Co więcej, spowodowane złym stanem infrastruktury i stosowane jako główne remedium na zagrożone bezpieczeństwo ruchu kolejowego masowe ograniczenia prędkości – zamiast poprawiać sytuację - nakręcają błędne koło spadku bezpieczeństwa. Pociągi jadące z prędkością 20 km/h o wiele częściej padają łupem mafii trudniących się kradzieżami towarów z pociągów. Proceder ten – szczególnie rozpowszechniony na Śląsku – bardzo negatywnie wpływa na bezpieczeństwo w ruchu kolejowym. Często bezpośrednio narażeni na niebezpieczeństwo z rąk przestępców są członkowie drużyn trakcyjnych. W

niektórych rejonach normą stało się konwojowanie pociągu przez uzbrojonych konwojentów, co mocno przypomina realia Dzikiego Zachodu.

Aby zatrzymać błędne koło spadku bezpieczeństwa, potrzeba masowego programu restytucji polskiej infrastruktury kolejowej tak, aby pociągi mogły jeździć sprawnie i szybko. Z tego względu budujący jest np. program rozjazdowy, dzięki któremu wydatnie spadnie ryzyko wykolejenia w bardzo newralgicznym momencie przejazdu pociągu przez rozjazd. To jednak nie wystarczy. Na terenie całej sieci PKP PLK istnieje wiele punktów i odcinków, które wciąż można określić jako „ryzykowne”. W istotnej części problem ten dotyczy infrastruktury punktowej, np. torów do wyładunku. Niestety, część z nich nie jest uwzględniana w planach inwestycyjnych na perspektywę 2014-2020.

Liczymy, że Raport NIK rzuci nowe światło na dyskusję o bezpieczeństwie kolejowym w Polsce i pozwoli skupić się na tym, co kluczowe: odpowiedniej jakości infrastruktury kolejowej. Jazda po zepsutym rozjeździe czy przy wadliwie działających urządzeniach srk nie będzie bezpieczniejsza nawet gdyby przygotowanie maszynisty do zawodu miało trwać 10 lat. Czas więc porzucić fetysz wydłużania w nieskończoność szkoleń i stawiania kolejnych barier osobom chcącym pracować na kolei (łatwiej w Polsce zostać pilotem, niż maszynistą!) i zająć się na poważnie tym, co kluczowe dla bezpieczeństwa – infrastrukturą.

List chciałbym zakończyć życzeniami noworocznymi. W imieniu swoim oraz przewoźników zrzeszonych w Związku Niezależnych Przewoźników Kolejowych życzę Pani Premier, a także wszystkim pracownikom i klientom kolei, aby działalność Pani Premier doprowadziła do faktycznej, odczuwalnej przez wszystkich poprawy bezpieczeństwa ruchu kolejowego w Polsce.

Z poważaniem

Wojciech Jurkiewicz

Prezes Zarządu

Związku Niezależnych Przewoźników Kolejowych